

NEOS DAMME OP ZOEK NAAR MOSSELEN

Dinsdag 5 augustus 2025



Weeral een schot in de roos, denk ik toch.

Naast de spreekwoordelijke gezelligheid en vriendschap, een echte sterren activiteit van Neos Damme.

Ster nummer één: een prima autocar waarin iedereen mee kon om te genieten. Een vlotte chauffeur en rit zonder ook maar één file en overal op tijd.

Ster nummer twee: een leuke boottocht met een juist gepaste zeebries

Ster nummer drie: het zo mooie waterlandschap; moet er nog water zijn?

Sterk nummer vier: de overvloedige en degelijke info van de gids over de mosselcultuur, over Zeeland, de deltawerken en de stormramp

Ster nummer vijf: het gezellige en oude, historische stadje Zierikzee, dat uitnodigt om nog eens terug te gaan.

Ster nummer zes: het mosselfestijn

Geen trip zonder enkele minpuntjes die ook mogen vernoemd worden: het lawaai van de kermis in Zierikzee, de minder goed werkende audioverbinding.

Op de heenreis ging het over Antwerpen naar Sint-Annaland om in te schepen. Daarna mosselen proeven aan het Grevelingenmeer. Om te besluiten in Zierikzee. Getuigt nog van zijn verleden met prachtige, rijke huizen, maar ook met een wanstaltig cultureel centrum op de plaats van een afgebrande kerk, waarvan enkel de toren is overgebleven.



Het was genieten, keuvelen, wandelen, varen, smullen, lachen

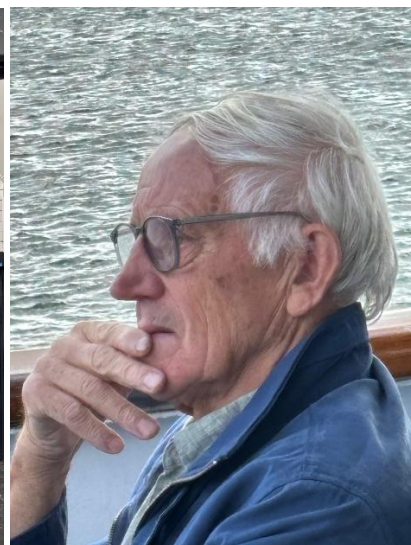
De activiteit was georganiseerd rond **De Mossel**. Men zegt wel eens over iets dat noch goed, noch slecht is, of over iets dat men niet goed kan benoemen: het is noch mossel noch vis. Dat was onze mosseldag zeker niet.

Boudewijn ontdekt er dat er een huis is, genaamd De Haene.
Men is voor of tegen de windmolens



Ik heb wel uitgekeken om eindelijk eens die Jan de Mosselman te zien en te leren kennen. Maar hij was er niet. Wellicht met vakantie. Ik heb zo vaak de longen uit mijn lijf gezongen van: **Ken jij Jan de Mosselman, de man van Scheveningen**. Misschien moeten we eens met Neos op reis naar Scheveningen?

Of komt Jan de mosselman enkel in de R-maanden uit zijn huis? Vroeger hoorde ik hem wel eens door het dorp zwoegen en roepen vanuit zijn mosselkar: **MOSSELEN**.



Er is ook een spreekwoord dat Jan de Mosselman goed moet kennen. Zijn mosselen waren zeker al op de kaai geweest, als hij aan het roepen was:

Men moet geen, “mosselen”, roepen eer ze aan de kaai zijn.

Mossel zou ook een scheldwoord zijn. Ik durf dat niet van mijn tong laten rollen over iemand. Beeld je in dat iemand tegen mij zou zeggen: hei, jij daar, mossel. Ik zou in de grond kruipen van schaamte.

Er is nog een ander gezegde:

Veel gerucht en weinig munt, zei de boer, en hij danste op een hoop mosselschelpen.

Waarmee men wellicht bedoelde wat ook in andere spreekwoorden voorkomt: veel geblaas en weinig wol. Of nog iets over geld en opbrengst: if you pay peanuts, you get monkeys.

Men zou er nog eentje kunnen aan toevoegen: **Mosselen als mensen, sommige gaan open, andere blijven gesloten. Ze hebben allemaal een grote bek, maar de wijste houden hun bek gesloten.** Is dit zo?

Wat gebeurt met mosselschelpen? Je kan er alle kanten mee uit. Op een tuinpad, in een kunstwerk, vermalen tot grit, in de voeding van dieren omwille van het calcium, ...

Over mosselen en de mosselcultuur is onderweg heel veel gezegd. Iedereen zal ongetwijfeld goed geluisterd hebben. Je vind er ook veel over op Wikipedia. Misschien enkele weetjes: uit een kilo mosselen haal je 200 à 250 gram mosselvlees. Het duurt 3 jaar vooraleer een mossel groot genoeg is om gegeten worden. Nederland verzet per jaar 50 miljoen kilo mosselen, en 500 miljoen kilo in Europa. Een gemiddelde Belg zou 5 kilo mosselen eten per jaar en er worden in België 55 miljoen kilo ingevoerd. Het restaurant Grevelingen ligt aan het Grevelingenmeer, dat het grootste zoutwatermeer is van Europa. Nu is deze vroegere zeearm afgesloten van de zee door de Deltawerken.

Ik laat even een mossel aan het woord.

Mossel, wil je aub open gaan, ik zou je willen proeven, vroeg ik zo vriendelijk mogelijk.

Geen sprake van, ik hou mijn bek dicht, zei de mossel.

Mijn vrienden die hun bek hebben open gedaan, houden alleen hun grote bek over. Ik weet het, ons vlees is zo lekker, gekookt met wat groenten, gegeten met een dipsausje, en wat knapperige frieten. Zwemmend op de golven van Chablis zou ik samenkomen met mijn vrienden en verteren in jullie maag. Ik, met mijn gesloten bek, blijf daarvan gespaard, maar mijn lot is niet beter. Ik ben maar een mossel, eigenzinnig en koppig. Omdat ik mijn bek hou, en volgens mensennormen eigenlijk een brave mossel ben, ga ik samen met de mosselen die wel hun bek hebben opengedaan, de maalderij in en worden wij andermaal verkocht. Of men breekt mij toch de bek open. Weet je, dat doet pijn zeg. Eerst in koken water en dan mijn bek gebroken. Zal 't gaan, ja! Tweemaal zet men op mij een prijs, tweemaal mag ik op reis. Misschien wel meer, maar ik kan mij mijn jongste mosseljaren niet meer herinneren. Tweemaal kan men aan mij verdienen. Tweemaal ben ik de mensen tot dienst: eerst als lekker eten; ik geniet er zelf van de mensen zo gelukkig te zien omwille van een mossel. En een

*tweede dienst is de duurzame verwerking en vermaling van mijn grote bek. Ik mag toch terecht trots zijn, nietwaar? Maar wat krijg ik in de plaats voor mijn dienstbaarheid? De tanden van de mens of van de schelpenmaalterij.
Ja, zij zijn groot, en ik ben klein, en dat is niet eerlijk.*

Ook over de rampenstorm van 1953, over de Deltawerken, over de veranderende geografie van water, land, eilanden, bewoning, ...weten wij allen al heel wat en kunnen we alles vinden op internet. Hoe dit alles door de eeuwen heen de mentaliteit van de Nederlanders en de Zeeuwen heeft bepaald. Ook over de uitgebreide geschiedenis van Zeeuws-Vlaanderen, Zeeland, Zierikzee is zoveel te zeggen en te lezen. Ik raad het jullie allemaal aan. Overigens was Zeeuws-Vlaanderen deel van het graafschap (van de Bourgondiërs) en het hertogdom van de Habsburgers. Over hoe de geschiedenis een zaak was van aantrekken en afstoten tussen Vlaanderen, België en Nederland. Hoe we zo gelijk zijn, en toch zo verschillend. Juist, maar de Dammenaars en Bruggelingen zijn ook geen Kortrijkzanen, en zo anders dan de Brabanders, Antwerpenaren en Limburgers. Maar goed ook. Als men maar weet dat Damme en Brugge eigenlijk bij mekaar horen en de mooiste hoek van Vlaanderen hebben en zijn.



Als slot: Een fraaie deurklopper als uiting van welstand, nu, én in het verleden van Zierikzee.

Tekst: Will

Foto's: Will, Boudewijn en Walter